

Samarbetsavtal mellan Linköpings universitet och Region Östergötland

Mellan Linköpings universitet (LiU) och Region Östergötland har följande avtalats om samarbete inom områdena för **arbetsmiljö, miljö och säkerhet**.

Detta avtal ersätter tidigare samarbetsavtal inom arbetsmiljö, miljö, säkerhet (SAMS) (dnr LiU 2008/03403 och dnr LiÖ 2008-618), samt Överenskommelse mellan Linköpings universitet och Landstinget i Östergötland beträffande ansvar för samordningen av arbetsmiljöfrågor (dnr LiU-2014-00918 och dnr LiÖ 2014-571) som härigenom upphör att gälla.

Detta avtal förändrar inte respektive arbetsgivares grundläggande arbetsmiljöansvar för sin verksamhet, personal och studerande, eller parternas ansvar för egen verksamhet inom avtalets övriga tillämpningsområden.

Bakgrund

LiU och Region Östergötland har bedrivit en mångårig samverkan i frågor av gemensam betydelse rörande utbildning, forskning och hälso- och sjukvårdsverksamhet. Villkoren för samverkan har under åren reglerats på skilda sätt genom avtal - såväl på nationell nivå som på regional nivå för t ex samarbetet om grundutbildning av läkare, medicinsk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården. Dessutom regleras samarbets- och gränsdragningsfrågor också i hyresavtal mellan parterna.

Av särskild betydelse för LiU:s dagliga verksamhet på respektive sjukhus är att Region Östergötland är hyresvärd och ansvarar därigenom för erforderlig media och annan service såsom fastighetsunderhåll, fastighetsdrift, lokalvård m m se respektive hyresavtal för detaljer. Motsvarande gäller i varierande utsträckning även inom Region Östergötland t ex vid KMC där LiU är hyresvärd.

En betydande andel medarbetare med placering inom LiU respektive Region Östergötland fullgör också arbetsuppgifter inom den andra partens respektive ansvarsområden. Därutöver bedriver parterna arbete på gemensamma eller parallella arbetsplatser och den som bedriver den huvudsakliga verksamheten på det gemensamma arbetsstället har en skyldighet att säkerställa att arbetsmiljöfrågor samordnas.

Syftet med samarbetsavtalet

Syftet med samarbetsavtal mellan parterna är att

- samverka i gemensamma frågor som rör arbetsmiljö, miljö och säkerhet och i övrigt verka för dialog, informations- och erfarenhetsutbyte i syfte att förbättra båda parter arbete inom dessa områden.
- Säkerställa en organisation för gemensamma ställningstaganden, beslut, informationsöverföring och övrigt av betydelse för samarbete inom arbetsmiljö, miljö och säkerhet (SAMS).

Definitioner

Säkerhet avser i detta sammanhang fysisk säkerhet till exempel tillträde till lokaler och behörighet till system.

Brandskydd avser i detta sammanhang systematiskt brandskyddsarbete till exempel utrymningsorganisation, egenkontroll, information till nyanställda.

Laboratoriesäkerhet avser i detta sammanhang arbete med de särskilda krav och risker som förekommer i laboratoriemiljö till exempel tillsyn, hantering av brandfarlig vara och kemikaliehantering. Inom området ingår också biosäkerhet och strålsäkerhet.

Miljö avser i detta sammanhang till exempel kemikaliehantering, utsläpp till vatten och luft och avfallshantering.

Arbetsmiljö avser i detta sammanhang framförallt **samordningsansvar inom arbetsmiljö**, vilket innebär att den arbetsgivare som råder över arbetsstället ska vara ansvarig för samordningen av arbetsmiljöfrågorna och åtgärder till skydd mot ohälsa och olycksfall. Det innebär att den som bedriver den huvudsakliga verksamheten på det gemensamma arbetsstället har en skyldighet att säkerställa att arbetsmiljöfrågor samordnas. För mer information om samordningsansvaret se bilagor.

Gemensamma arbetsställen innebär arbetsplatser där personal från båda parterna arbetar i samma lokaler antingen samtidigt eller i tidsmässig anslutning till varandra vilket innebär att man påverkar varandras arbetsmiljö, t ex att arbete bedrivs av båda parter i samma laboratorium eller forskningslokaler.

Parallella arbetsplatser innebär arbetsplatser där personal från respektive part arbetar i separata laborationslokaler men placerade i samma korridor som den andra parten eller att man är verksam i samma hus men på olika våningsplan och nyttjar samma faciliteter i form av t ex vatten, avlopp, ventilationssystem, miljörum, personalrum mm.

Åtaganden

Parternas ambition är att gemensamma ställningstaganden inom avtalets tillämpningsområde tas fram och tillämpas vid gemensamma arbetsställen och parallella arbetsplatser inom sjukhus och campus där både LiU och Region

Östergötland bedriver verksamhet. Part kan besluta att gemensamma ställningstaganden tillämpas även inom andra delar av den egna organisationen. Gemensamma ställningstaganden inom SAMS som grundar sig på lagkrav bör utformas så att de kan tillämpas generellt vid LiU respektive Region Östergötland. För parternas organisationer gäller att ställningstaganden inom SAMS utgör rekommendationer och att dessa för att bli bindande hos respektive part, måste bekräftas genom särskilt beslut av LiU respektive Region Östergötland eller genom att enskilda företrädare hos respektive part genom delegation medgivits sådan beslutanderätt. Hantering av gemensamma ställningstagande för beslut beskrivs under stycket om styrgruppens uppgifter nedan.

LiU och Region Östergötland åtar sig att:

- tillse att den gemensamma organisationen benämnd SAMS följer detta avtal,
- tillse att erforderliga resurser för samverkan avsätts,
- tillse att gemensamma ställningstaganden implementeras och verkställs inom respektive organisation,
- besluta om de delegationer, fördelning av arbetsuppgifter eller motsvarande som behövs till berörda anställda hos respektive part enligt vad som följer av detta avtal,
- inom sin organisation uppdra åt prefekt/verksamhetschef/motsvarande att utöva samordningsansvaret vid den gemensamma arbetsplatsen utifrån krav i arbetsmiljölagstiftning, se bilaga 1,
- föra register över gemensamma arbetsställen där det framgår vilken part samt person som är samordningsansvarig, register skall uppdateras när förändringar sker, se bilaga 2-3, samt
- så långt det är möjligt samordna övergripande krav och rutiner för likartad verksamhet både för gemensamma och parallella arbetsställen.

Avgränsningar

Avtalet omfattar inte:

- Vårdlokaler och patientverksamhet inom sjukhus och campus där både LiU och Region Östergötland bedriver verksamhet.
- Verksamhetsförlagd utbildning (VFU), som regleras genom andra avtal,
- Decentraliserad utbildning förlagd på annan ort än Linköping och Norrköping (t ex del av läkarprogrammet förlagt i Jönköping och Kalmar).
- Undersökningar och utredningar i den egna verksamheten. Dessa ombesörjs och bekostas normalt av respektive part, om behov av undersökningar och utredningar berör båda parter ska detta samordnas.

Organisation för samarbete inom arbetsmiljö, miljö och säkerhet (SAMS)

Styrgrupp

Parterna är överens om att samarbetet enligt detta avtal övergripande ska ledas av en särskild styrgrupp med representation från båda parter som sammanträder minst två gånger per år. Rektor respektive regiondirektör utser en företrädare för respektive part att leda styrgruppens arbete, alternativt utses dessa enligt gällande delegation i respektive organisation. Nämnade företrädare är växelvis sammankallande och ordförande till styrgruppens möten. I styrgruppen ingår även en ytterst ansvarig chef som representerar berörda verksamheter där gemensamma och parallella arbetsplatser finns från vardera part samt respektive ordförande i strategiska gruppen.

Styrgruppens uppgifter

- Utser representanter till den strategiska gruppen (se nedan) och vid behov reviderar sammansättning, samt utser en företrädare för respektive part att leda strategiska gruppens arbete.
- Lämnar direktiv och uppdrag till den strategiska gruppen.
- Yttrar sig över förslag till gemensamma ställningstaganden som tas fram i SAMS-arbetet.
- Ansvarar för att lyfta ärenden till Universitetssjukvårdskommittén eller Ledningskommittén vid behov.
- Ansvarar för kommunikation med annan lednings- eller samverkansfunktion inom till exempel lokal- och fastighetsfrågor, IT, kommunikation och IT-säkerhet vid behov.

Respektive ordförande i styrgruppen ansvarar för att gemensamma ställningstagande hanteras för beslut och uppföljning hos respektive part, i de fall ordförande själv inte har beslutsmandat.

Strategisk grupp

För utvecklingen av parternas fortlöpande samarbete vad gäller arbetsmiljö, miljö och säkerhet inrättas enligt detta avtal en strategisk grupp som ska utgöra en aktiv mötesplats för parterna där frågor av övergripande karaktär och betydelse diskuteras.

Styrgruppen utser till strategiska gruppen representanter med sakkunskap inom områdena arbetsmiljö, miljö, säkerhet och brandskydd samt laboratoriesäkerhet och dessa funktioner ska finnas utsedda och kallas till samtliga möten med strategiska gruppen. Inom områdena strålskydd, biosäkerhet och kemikaliehantering ska representanter finnas utsedda hos båda parter och kallas till möten med strategiska gruppen vid behov. Andra relevanta sakkunniga hos båda parterna kan adjungeras vid behov och kallas till möten med strategiska gruppen om frågor inom dessa områden ska tas upp. Företrädare för respektive part utses av

styrgruppen, är växelvis sammankallande och ordförande till strategiska gruppens möten som ska hållas minst tre gånger per år.

Strategiska gruppens uppgifter

- Identifierar frågor av gemensamt intresse inom avtalets tillämpningsområde.
- Hanterar uppdrag från SAMS styrgrupp.
- Bereder ärenden och lyfter dessa till SAMS styrgrupp vid behov.
- Arbetar fram förslag på gemensamma ställningstaganden till exempel i form av rutiner.
- Verkar för att gemensamma ställningstaganden inom SAMS som grundar sig på lagkrav utformas så att de kan tillämpas generellt vid LiU respektive Region Östergötland.

LiU och Region Östergötland beslutar var för sig om organisation och resurser för att ta fram de riktlinjer, ställningstaganden, beslut med mera som den strategiska gruppen identifierar eller får i uppdrag av styrgruppen att ta fram.

Representanter från LiU och Region Östergötland förutsätts identifiera frågor av gemensamt intresse inom avtalets tillämpningsområde och lyfta dessa till strategiska gruppen. Representant förutsätts förankra ärenden i respektive organisation vid behov.

Utbildningar mm

I mån av plats ges möjlighet att delta i varandras personalutbildningar inom områdena miljö, arbetsmiljö och säkerhet, när innehållet är generellt och inte anpassat för den ena partens verksamhet eller organisation.

Ersättning

Parterna står för sina egna kostnader för de åtaganden som åligger dem enligt detta avtal, i den mån de inte kommer överens om annat i det enskilda fallet.

Ansvar

Vardera part ansvarar, med eget kostnadsansvar, för sin arbetsmiljö, miljö och säkerhet. Detta avtal medför inte att parterna åtar sig något ansvar för skador hos den andra parten.

Twist

Twist som inte kan lösas i samförstånd mellan parterna ska i första hand avgöras av respektive parts ledning.

Uppsägningstid

Detta avtal gäller från det datum då det signerats av båda parter till och med 2024-12-31 och förlängs därefter automatiskt med ett år åt gången, om det inte minst nio månader före dess utgång skriftligen sagts upp av endera parten eller parterna kommer överens om annat.

Bilagor

Bilaga 1: Stöd vid fördelning av samordningsansvar för arbetsmiljön mellan Linköpings universitet och Region Östergötland

Bilaga 2: Uppgiftsfördelning till samordningsansvarig för arbetsmiljö

Bilaga 3: Mall - Förteckning över gemensamma arbetsställen

Detta avtal är upprättat i två exemplar varav parterna tagit varsitt.

För Region Östergötland

Linköping 3/3-2022
ort, datum

Krister Björkegren
Regiondirektör

För Linköpings universitet

Linköping 21/1-2022
ort, datum

Jan-Ingvar Jönsson
Rektor

Linköping 22-01-25

Lena Jonasson
Dekan medicinska fakulteten

Bilaga 1

Stöd vid fördelning av samordningsansvar för arbetsmiljön mellan Linköpings universitet och Region Östergötland

Samordningsansvar inom arbetsmiljö innebär att den arbetsgivare som råder över arbetsstället ska vara ansvarig för samordningen av arbetsmiljöfrågorna och åtgärder till skydd mot ohälsa och olycksfall, enligt Arbetsmiljölagen, 3 kap 7 d §.

Så utses samordningsansvarig vid gemensamma arbetsställen

Samordningsansvarige för arbetsmiljö är normalt den arbetsgivare som bedriver den huvudsakliga verksamheten på den gemensamma arbetsplatsen och som ansvarar för att fördela samordningsuppgifter.

Prefekt/verksamhetschef/motsvarande ska genomföra en kartläggning av alla gemensamma arbetsplatser där personal från båda parterna arbetar i samma lokaler antingen samtidigt eller i tidsmässig anslutning till varandra. Bilaga 3 används med fördel och uppdateras när förändringar sker. Exempel på gemensamma arbetsställen är laboratorier, forskningslokaler, kliniker och avdelningar. Andra verksamheter som utför arbete i gemensamma lokaler är lokalvårdare, reparatörer, transportpersonal m fl. Innan samordningsansvarig utses ska båda parter överenskommit om vilken part som är samordningsansvarig.

Prefekt/verksamhetschef/motsvarande fördelar samordningsuppgifterna skriftligen, till en eller flera personer som ges befogenheter, resurser och kunskap för att utföra dessa (bilaga 2 används). Besluten ska dokumenteras och göras allmänt kända vid de berörda arbetsplatserna, enligt Arbetsmiljöförordningen (4§).

Den samordningsansvarig ska för sitt uppdrag ha en god överblick över den dagliga verksamheten och erhålla all nödvändig information rörande verksamheten som kan påverka den gemensamma arbetsmiljön vid arbetsplatsen t ex inför verksamhetsförändring, inköp av ny utrustning, ombyggnation.

Vad samordningsansvaret innebär

Ansaret innefattar kontroll av att verksamheten på den gemensamma arbetsplatsen planeras så att risker för ohälsa, olycksfall och negativ påverkan på arbetsmiljön förebyggs (bilaga 2). Detta sker (enligt arbetsmiljölagen 3 kap, 7 e §) genom att den samordningsansvarige löpande bevakar och verkar för att tillfredsställande arbetsmiljöförhållanden råder så att:

- a. arbetet med att förebygga risker för ohälsa och olycksfall samordnas på det gemensamma arbetsstället,

- b. arbetet tidplaneras på det sätt som behövs för att förebygga risker för ohälsa och olycksfall till följd av att olika verksamheter pågår på arbetsstället,
- c. allmänna skyddsanordningar inrättas och underhålls i enlighet med allmänna skyddsregler utfärdade för arbetsplatsen, och
- d. ansvaret för de speciella skyddsanordningar som krävs för riskfyllda arbeten klargörs.

Samordningen inkluderar även entreprenörer som utför arbete i lokalerna. Samordningsansvaret gentemot anlitate entreprenörer regleras lämpligen i avtal (hyresavtal, affärsuppgörelse eller liknande) med denne. Saknas avtal ska samordningsansvariga ta kontakt med aktuell entreprenör för att klargöra samordningsansvaret.

Övriga förutsättningar

Undersökningar och utredningar i den egna verksamheten ombesörjs och bekostas av respektive part. Om behov av undersökningar och utredningar berör båda parter skall detta samordnas. Principiella frågor rörande samordningsansvaret bör normalt diskuteras i den lokala samverkansgruppen. Informationsöverföring till de personer som utsetts till samordningsansvariga ska säkras.

Båda parter ska samverka för att säkra gällande lagstiftning och myndighetsbeslut kan uppfyllas. I detta innefattas även miljö- och brandskyddsarbete. Vid tillsyn från Räddningstjänsten, Arbetsmiljöverket, Länsstyrelsen, kommunens hälso- och miljöskyddsinspektörer, fastighetsförvaltning m.fl. skall representanter för båda parter beredas möjlighet att delta vid en sådan inspektion.

Bilaga 2

Uppgiftsfördelning till samordningsansvarig för arbetsmiljö**Följande arbetsmiljöarbetsuppgifter fördelas att fullgöras:**

- Informera berörda verksamheter på det gemensamma arbetsstället om vem som är samordningsansvarig samt anslå om detta (namn och organisatorisk tillhörighet).
- Organisera ett gemensamt arbetsmiljöarbete i syfte att undersöka och bedöma riskerna i arbetsmiljön genom att exempelvis genomförda riskbedömningar, arbetsmiljö-/skyddsronder, rutiner vid utrymning, hantering och förvaring av gaser och kemikalier och instruktioner för användning av utrustning kommuniceras till och inkluderar all berörd personal. Beakta verksamhetens övriga arbetsmiljöarbete som kan ha betydelse för den gemensamma arbetsmiljön så som exempelvis handlingsplan för arbetsmiljö.
- Kommunikation och informationsutbyte ska fortlöpande äga rum mellan berörda verksamheter. Detta innefattar att verksamheterna informerar varandra om bland annat; planerad verksamhet, arbetsmiljö-/skyddsronder, myndighetsbesök, eller inköp av och drift av utrustning som kan påverka den gemensamma arbetsmiljön.
- Regelbundet se över rutiner och uppmärksamma behov av samordningsuppgifter. Exempelvis genom att:
 - tillse att erforderliga gemensamma lokala föreskrifter, rutiner och riskbedömningar finns för arbetsstället och att berörd personal fortlöpande hålls informerade om dessa.
 - tillse att gemensamma ordnings- och skyddsregler finns och efterlevs, samt att all berörd personal informeras om risker och gällande regler på arbetsstället.
 - tillse att skyddsanordningar/skyddsutrustningar/varselmärkning finns i tillräcklig omfattning för allt arbete som bedrivs på platsen. Klargöra vem som ansvarar för skyddsanordningar och varselmärkning på arbetsstället och gällande rutiner för skötsel, underhåll och besiktning av skyddsanordningar. Besiktningar av utrustning ska dokumenteras.
- Tidsplanera arbetet så att verksamheterna inte skapar arbetsmiljöproblem för varandra, eller på det sätt som behövs för att förebygga risker för ohälsa och olycksfall till följd av att olika verksamheter pågår på arbetsstället.
- I de fall där endera verksamheten arrangerar utbildningar som ur arbetsmiljö och miljösynpunkt är av intresse även för den andra partens personal (såsom t ex brandutbildning) bör dessa erbjudas utbildning.

Bilaga 3

Mall - Förteckning över gemensamma arbetsställen

Samordningsansvarig organisationstillhörighet: _____

Arbetsplatsens benämning Avdelning (LiU)/Klinik (RÖ)	Byggnad/Hus	Plan/korridor/ rum ¹	Samordningsansvarig	Telefonnummer

¹ Ange det fysiska området som samordningen avser tex rum, korridor